

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
mw. mr. E.D.G. Kiersch

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**
Directie Strategie, Kwaliteit en
Bedrijfsvoering
Afd. Kennis & Kwaliteit

Hoge Nieuwstraat 8
2514 EL Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.inspectie-jenv.nl

Datum 15 januari 2026
Betreft UHT op uitvoerings- en implementatiebesluit Asiel- en
migratiepact 2026

Onze referentie
7073404

Uw referentie
6843665

Geachte mevrouw Kiersch,

Bijgaand vindt u de bevindingen van de Inspectie Justitie en Veiligheid (de inspectie) met betrekking tot de uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets die is uitgevoerd op het concept-uitvoerings- en implementatiebesluit Asiel- en Migratiepact 2026 (hierna: het conceptbesluit).

De inspectie vraagt uw aandacht voor de nadere regels voor het toezichtmechanisme in het conceptbesluit en een ministeriële regeling ten behoeve van het toezicht op de IND. De inspectie zal dat nader toelichten.

Beoogd toezichthouder screening en grensprocedure

De inspectie is beoogd toezichthouder als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a van de Screeningsverordening¹ en artikel 43, vierde lid van de Procedureverordening.² De inspectie gaat als onderdeel van het onafhankelijk toezichtmechanisme toezicht houden op de naleving van het Unierecht en het internationaal recht, met inbegrip van het Handvest. Het toezicht ziet met name op de toegang tot de asielprocedure, het beginsel van non-refoulement, het belang van het kind en de relevante regels inzake bewaring. Hierbij worden ook de relevante regels inzake bewaring in nationaal recht betrokken. Daarnaast zal zij toezicht gaan houden op de naleving van de grondrechten in het kader van de grensprocedure. De inspectie reageert daarom op het conceptbesluit vanuit haar rol als toekomstig toezichthouder op deze gebieden.

Bepalingen toezichtmechanisme niet actueel

De inspectie constateert dat de bepalingen in het conceptbesluit over het toezichtmechanisme niet meer actueel zijn, gelet op hetgeen is opgenomen in het wetsvoorstel voor de uitvoering en implementatie van het Asiel- en migratiepact (hierna: uitvoeringswet).³ Dit heeft tot gevolg dat een reactie op hetgeen in het conceptbesluit dat nu ter consultatie is voorgelegd is opgenomen, voor zover het ziet op het toezichtmechanisme, achterhaald is. Desondanks verzoekt de inspectie u om tijdens het uitwerken van de reacties van de consultatie op het conceptbesluit het volgende in overweging te nemen.

¹ Verordening (EU) 2024/1356.

² Verordening (EU) 2024/1348.

³ Dat op 17 december 2025 is ingediend bij de Tweede Kamer.

Datum
15 januari 2026

Onze referentie
7073404

Nadere regels toezichtmechanisme

De uitvoeringswet voorziet in art. 2hh in de mogelijkheid om nadere regels op te stellen met het oog op de goede werking van het toezichtmechanisme. In het conceptbesluit zijn geen nadere regels opgenomen. De inspectie vindt het wenselijk om een bepaling op te nemen die ziet op het vrijelijk kunnen delen van gegevens, waaronder bijzondere persoonsgegevens, binnen het toezichtmechanisme en met andere relevante partijen, dan wel in de toelichting hier aandacht aan te besteden. Dit komt de samenwerking en de kwaliteit van het toezicht ten goede en verhoogt de transparantie op dit onderdeel.

Toezichtbevoegdheden t.a.v. de IND

Los van het conceptbesluit vraagt de inspectie uw aandacht specifiek nog voor het volgende. In de uitvoeringswet is een toezichtgrondslag opgenomen voor het toezicht van de inspectie op de Koninklijke Marechaussee (KMar) daar waar het de uitvoering van de Screeningsverordening betreft. Op deze wijze is het toezicht op de KMar wettelijk geborgd. De inspectie constateert dat de toezichtgrondslag van de inspectie op de Immigratie- en Naturalisatie Dienst (IND) volgens de toelichting wordt gevonden in artikel 60 van het Organisatiebesluit Justitie en Veiligheid. Alhoewel de inspectie van mening is dat het voor de hand had gelegen om het toezicht op de IND ook wettelijk te regelen, kan de inspectie deze keuze volgen. Het betekent echter dat er nog wel de noodzaak bestaat om de plichten en bevoegdheden van de inspectie ten aanzien van het toezicht op de IND - voor zover het gaat om uitvoering van de screeningsverordening en de asielgrensprocedure - vast te leggen in een ministeriële regeling. Het organisatiebesluit biedt enkel een grondslag, maar biedt onvoldoende houvast in de uitoefening van dit toezicht. Dergelijke ministeriële regelingen zijn ook op andere toezichtgebieden van de inspectie vastgesteld.⁴ Ze bieden duidelijkheid voor zowel de toezichthouder als de organisatie waarop toezicht wordt uitgeoefend. De inspectie verzoekt dan ook tot het vaststellen van een dergelijke ministeriële regeling en daarbij de inspectie te consulteren.

Opnieuw consulteren

Deze uitvoerbaarheid- en handhaafbaarheidstoets is opgesteld op basis van de consultatieversie van het conceptbesluit. Als er nadien wordt gekozen voor ingrijpende wijzigingen die het toezicht door de inspectie raken, bijvoorbeeld wanneer nadere regels over het toezichtmechanisme worden opgenomen, is deze toets achterhaald en verzoeken we u de inspectie opnieuw te consulteren.⁵

Samenvattend

Ten behoeve van een goede uitvoering van het toezichtmechanisme verzoekt de inspectie het volgende:

- in het besluit een bepaling op te nemen die ziet op het kunnen delen van gegevens - waaronder bijzondere persoonsgegevens - binnen het toezichtmechanisme en met andere relevante partijen, danwel in de toelichting hier aandacht aan te besteden;

⁴ Zie bijvoorbeeld de Regeling toezicht terugkeer vreemdelingen en de Regeling Inspectie voor de Sanctietoepassing.

⁵ Zie ook het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State (met kenmerk W16.23.00106/II), paragraaf 3.

- het vaststellen van een ministeriële regeling ten behoeve van het toezicht op de IND voor zover het gaat om de uitvoering van de screeningsverordening en de asielgrensprocedure.

De inspectie is graag bereid tot nader overleg over de inhoud van deze brief.

Hoogachtend,

E.G.M. Huijzer

Waarnemend inspecteur-generaal Inspectie Justitie en Veiligheid

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**

Directie Strategie, Kwaliteit en
Bedrijfsvoering
Afd. Kennis & Kwaliteit

Datum

15 januari 2026

Onze referentie

7073404